

הרבנית ימימה מזרחי

דבר ליהי וישלמי

תורה נשית ♥ מבראשית

גיליון מס' 181

פרשת בהעלותך ✦ ט"ז בסיון ה'תשע"ח (5/2018)

אחותי!

אומר הקב"ה: הישועה שלכם מכל צרה, על הצר הצרר אתכם - וכמה ראשי טילים, לא עלינו, מכוונים בימים האלו כלפי ישראל - הדבר היחיד שיציל אתכם הוא... צרת רבים. ורק כך היא תהפוך לחצי צרה. ואומר רבי לוי יצחק מברדיצ'ב: "חצוצרה" - שתי מילים: חצי צרה.²

רק כשתהיו שותפים האחד בצערו של האחר, רק כשתהיו אחים, או-אז יקרה מה שכתוב בפרשה: **ויהי בנסע הארץ ויאמר משה: "קומה, ה' ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך".** מתי האויבים שלנו יפוצו? כשאנחנו נהיה סמוכים האחד לאחר, כשנחוש בצרתו של האחר כאילו היא חצי צרה שלנו. זו חצוצרה ענקית שקולה עולה לפני ה' והיא מסוככת עלינו ככיפת הגנה מופלאה.

רק שנהיה אחים. והפרשה מתארת סיטואציה מהממת: יש אחות. מרים. היא מדברת סוג של לשון הרע (ומה שאני אומרת עכשיו זה לשון הרע) על אחיה, משה רבנו. היא מצטרעת. ואחיה, אהרון, אומר: **"אל נא תהי כמות, אשר בצאתו מרחם אמו ויאכל חצי בשרו.** ריבונו של עולם, אני יצאתי מהרחם הזה, שאחותי גם יצאה ממנו. אם היא מצטרעת, אם היא מצטרעת, אני - חצי ממנה! היא - חצי בשרי!"

ומשה, אחיה, צועק לה' בחצוצרה ענקית, בשפה שלא היתה קיימת לפני כן. **ויצעק משה אל ה': "אל-נא רפא נא לה! אני לא מסוגל! היא - חצי בשרי. אם היא חולה, אני חולה".** כך, אם נשי הדרום מפחדות כרגע, אין שום סיבה שאנחנו פה, התל-אביביות והירושלמיות והבני-ברקיות, ננהל שגרת סדר יום כאילו כלום. מפני שהחצוצרה הזו היא "למקרא העדה", מפני שהם האחיות שלנו, הם האחים שלנו.

ואני רוצה לדבר על אחיות ועל אחים.

תקשיבו לי טוב. נשים כל היום רצות לקואוצינג בזוגיות: "אני רוצה להיות בת זוג טובה" / "אני מרגישה אישה אי-זוגית" / "הוא לא בן זוג". נשים כל היום רצות להנחיית הורים: "אני רוצה להיות אמא מכילה" / "אני רוצה להיות אמא מאכילה" / "אני רוצה להיות אמא מעצימה" / "אני רוצה להיות אמא עצמאית". ואין

שלומנו פה, בירושלים, מצוין ולכן אנחנו חייבים להיזקק ולדבר על שלומן של אחיותינו הדרומיות, שלא ישנו הרבה הלילה, וזה כל כך לא פשוט.

והאזעקות. פתאום - "האאאא". "צבע אדום" ואיך הלב קופץ. והמקור של האזעקות היהודיות נמצא בפרשתנו, "בהעלותך": **וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצרר אתכם, והרעתם בחצוצרות, ונזכרתם לפני ה' אלקיכם, ונושעתם מאיביכם.**

במילים אחרות, כשמרגישים איומי מלחמה, מה תעשו - תשמיעו צפירה ענקית של חצוצרה. בצפירה הזו יהיה כדי להזכיר אתכם לפני ה'; **ונזכרתם - ונושעתם,** וחז"ל למדים מכאן על תקיעת שופר ב"זיכרונות" של ראש השנה.

מה יש באזעקה הזו? כותב הרמב"ם: **"וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצרר אתכם, והרעתם בחצוצרות" - מצוות עשה מן התורה לזעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבוא על הציבור, שנאמר: "על הצר הצרר אתכם, והרעתם בחצוצרות"** (שימו לב לאונומטופאה - צלילי המילים "צרה" ו"חצוצרה" נשמעים כמו צפירה ארוכה). **כלומר, כל דבר שיצר לכם, כגון בצורת ודבר וכארבה וכיוצא בו, זעקו עליהם והריעו. ודבר זה, מדרכי התשובה הוא.**¹

אני רוצה לגלות לך כאן תגלית מסעירה: הצפירה עצמה היוותה מרחב מוגן. לפי התורה, הצפירה היא לא איתות לכך שבתוך 15 שניות אתם חייבים להגיע למרחב מוגן (ואתם חייבים, שלא תבינו לא נכון. כאן, במציאות דהיום, אתם חייבים להגיע מהר למרחב מוגן). בזמן התורה, הצפירה היא-היא המרחב המוגן.

למה? בואו נבין מה תפקידה המיתולוגי של החצוצרה, שנהייתה כיום לצפירה. לחצוצרה יש שני תפקידים, לפי הפרשה: כשיש אויב או צרה, מחצוצרים בחצוצרה. וכשרוצים לכנס את כולם, "למקרא העדה", תוקעים בחצוצרה **(עשה לך שתי חצוצרות כסף... והיה לך למקרא העדה)**. והאחד קשור באחר.

² רבי לוי יצחק מברדיצ'ב, "קדושת לוי" לפרשת בהעלותך.

¹ רמב"ם, משנה תורה, תעניות א'.

באחד השיעורים השבוע ניגשה אלי אשה מאד מבוגרת. "אני לא מדברת עם אחותי ארבעים שנה", היא אמרה. "היא קצת לא בסדר". הרבנית, האם יספיק שאני אלך לכותל ואגיד: **א-ל נא רפא נא לה?**"

ואמרתי לה: "יספיק? זה המון! את תביאי משיח".

זו האחריות שמוטלת עלינו, להיות יותר ויותר אחים. וגילית שאלה אותיות המילה "אחריות"; יותר אח.

אז בואו ניאסף. האסיפה הזו היא צפירה ענקית, חצוצרה ענקית. ונזכרתם לפני ה' אלקיכם, ונושעתם.

קורסים למוסד האחד והיחיד שיביא את המשיח, שקוראים לו "אחוה". עוד לא ראיתי את זו שרצה לקואצינג שקוראים לו "להיות אחות טובה", "להיות אח טוב".

והקב"ה אומר: אם יש מוסד שילווה אותך מלידה, מרחם ועד מוות, מ"**צאתו מרחם אמו**" ועד "**תהי כמת**" - זו אחות. כי הורות - זה מוסד שמגיע באמצע החיים. גם זוגיות היא מוסד שמגיע באמצע החיים. ומי מלווה אותך מלידה וכמעט עד לסוף החיים? אחותך, אחותך. חצי-בשרך.

על המוסד הזה הקב"ה בונה כדי להביא את הגאולה.

בפרשה קורה דבר מְבִי. אני תמיד אומרת שזה המופע המפחיד ביותר של הקב"ה בכל התנ"ך. אהרון ומרים מדברים על אח שלהם, משה, בסלון ופתאום ה' מופיע. אמאל'ה. והרי כשמדברים לשון הרע על ארץ ישראל - ה' לא מופיע. כשקורח מדבר לשון הרע על משה - ה' לא מופיע. אבל כאן הוא מגיע והוא אומר את משפט כל כך מפחיד: "**ומדוע לא יראתם לדבר?**" תגידי, את נורמלית - לדבר על חצי בשרך? איך אומר דוד המלך - **תשב באחיך תדבר. בכן אמן תתן דפי?**³ אתם לא רואים כמה זה דוחה? והכי חשוב - האינכם מבינים שהמוסד הזה, האחוה, הוא שיאסוף אתכם?

יש פינאלה מדהימה לפרשה הזו. חז"ל מספרים שכל הפרשה הזו היא "**ויסעו - ויחנו, ויחנו - ויסעו**". מה הכי קשה לאשה בחיים? החניות. מילא הנסיעות: "פגשתי עוד מישהו ועוד מישהו", לפחות אני בתנועה לעבר הארץ המובטחת, אבל סתם לחנות? לפרק פקלאות באמצע שום מקום, ואת צריכה פשוט להיות פה - לשם מה? ככה. אוף... אז הם היו חונים כשעמוד הענן רמז להם לחנות.

פעם אחת בלבד בני ישראל חנו מיוזמתם. **והעם לא נסע עד האסף מרים**.

מרים, תקשיבי. את עמדת בסוף, כשאחך הקטן ראה את הסוף. ואת אמרת: "אני נאספת אליו. הוא חצי בשרי. אני עומדת פה עד שאני רואה מה יקרה איתו". **ותתצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו**.⁴ את היית כזאת אחות? אנחנו לא זזים. וכל העם לא נסע. תוקעים את החיים שלנו עכשיו באיזושהי חניה, עד האסף מרים.

כשילדת רחל ילד, היא קוראת לו "יוסף"; "**אסף אלקים את חרפתי. יסף ה' לי בן אחר**".⁵ שלילד הזה יהיה אח, מפני שאני יודעת שכשתהיה גאולה, מה שה' יחפש זה אח שנאסף אל אחיו".

לפעמים אני מרגישה, ואני רואה את זה בישיבה שלנו, של נערים מאותגרים, שההורים נואשו מהם ומי שהרים אותם זה... את. הם פשוט מצאו פתאום אח קרוב, אח שנתן להם יד, אסף אותו אלי וומר לו: "אתה חצי בשרי".

בצוות העריכה: הדסה סאסי

קיבלת עלון זה במתנה מ"פרשה ואשה", מפעל שיעורי פרשת השבוע של הרבנית ימימה מזרחי.

זהו חלק קטן מתוך לימוד שבועי מלא, שנשלח לקהילת קוראות מדי שבוע ועוסק בנושאים של אמונה, זוגיות, חינוך ילדים, רווקות, אקטואליה, חגים, בישול, דיאטה, מידות ועוד.

כל הפרטים על הלימוד המלא נמצאים כאן:

http://www.parasha.org/rav_weekly_lesson

חוצמזה... באתר שלנו מחכים לך תכנים משובחים (במתנה) - כאן: www.parasha.org

³ תהילים נ', כ.

⁴ שמות ב', ד.

⁵ בראשית ל', כג-כד.